

Uspodpisani se dopisli ne tiskaju.
Eriposlana se pisma tiskaju po 5
svak svaki redak. Oglasi od 8 re-

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rast“

Komu list nedodje na vrijeme,
neka to javi odpravnictva u otvo-
renu pismu, sa koje se ne placu
poštirino, ako se istovna napisu:
„Reklamacija“.

Uzmiču!

U borbi za našu narodna i pri-
rodna prava prva nam je bila i jest
briga, da u občinah, gdje smo u vo-
đini, zajednomo kao gospodari. Nije

Sad uvidjaju, da su bili odved
na daleko odapeli, da nepogadjaju
cilja i da učoni svijet njihovimi klo-
vestami mjori samo njihovu dravovitost
i zlobu. Narod, koj ima svoju akademi-
miju, svoje svodiliste, svoju galeriju
slika, bogate muzeje, svoje narodno
kazalište i toliko učovna zavoda i
učovna društva, ne može pripadati
glupoj i niemoj pasmini, kako su to
oni žralci. Za to su sada udarili u
druga žica. Vole: mi štujemo hrvat-
ski narod i želimo mu svaku sreću,
al njemu je kuća daleko! Ovo puka,
što u Istri stanuje i što bi se htjelo
u Hrvate ubrojiti, ne pripada ni hrvat-
skom ni slovenskom narodu; ovo
je emjosa raznovrsna življa, nešto po-
tisnuta na naš poluotok kod veliko
sobe narodah, a nešto naseljena ka-
mnije od raznih krajeva. Hrvatskomu
narodu izkazujemo tim ljubav, ako
mu ovu smjosa ne pribrajamo, jer
glupost i divljštvo, koje ju je tičilo
pred pot sto i pred hiljadu godina,
tičti ju i danas. Ona ne može sama
sobom upravljati, već treba, da se nam
pokori i da kroz talijanstvo stupi u
kolo prosvjetljenih naroda.
Da svoje tvrdnje vjorojstaini
avictu predstave, mašili se vrlo šepa-

vih dokaza; stali su oranimi bojami
risati uprave občinah od nne zapo-
sjednutih. Kuža, da je u naših obči-
nah narod volik, da sa naši ljudi ni
najmanje ne razumiju u javne poslove,
da sve zaostaje, da sve propada i
da ćemo biti do mala prisiljeni poklo-
niti njim sa i predati njim svojevuljno sve
u ruke. Pri tom, za čudo, neke navadjati
binjonicah, niti kazati: u toj i u toj
občini dogadjaju se to i to, već do to
reći, sa svim obćonito, ne imenujući
ni jedna obćina, ili do pak nabrojiti
one, za kojimi njim najviše zakubice
rastu. Kod toga dakako najgore pro-
laze Pazju, Buzot i Zminj, a od mala
su počeli odapinjati strjelice i proti
najekrajnijoj občini u Istri, proti Bački.

Mi nećemo uzeti danas ni ovo,
ni ona obćina u obranu; zapinjaci
obćinskih sjednicah, tičkani u našem
listu i naši dopisi, gdje se ne hvališe
obćonito, već se navjida, što je koja
obćina uradila, jesu najbolji dokaz,
kako i pri ovom napadanju naši pro-
svitnici hramlju. Mogli bi navesti i
ima prijednika pokrajinskog odbora,
koji nije mogao, a da se u povjerli-
vom razgovoru najpovoljnije ne izrazi
o upravi obćina, na koju se najviše
napadalo. Najbudo, veoma visok činov-
nik kod namjestaštva pohvalio nam
je upravo pred godinu dana upravu jedne
obćine, koju su bili doveli naši pro-
svitnici na sami rub propasti. Ali
ovo ta nobi naša protivniko uškakulo.
Neka dakle tjeraju svoj znanat kako
i dosad, i pravila jih sreća kako i
dosad!

Ovo smo danas napisali samo,
da iztaknomo uzimanje naših protiv-
nikah; od napadanja ne cio hrvatski
narod, stegli se na napadanje istarske
grane. Tomu se mi uzimacju radu-
jamo i uvjoroni smo, da kako njim
se nije posrećilo potamniti hrvatstvo
ciolog naroda, tako neće potamniti
niti hrvatstvo našega ogranka.

Našim pako obćinskim upravama
preporučamo, da podvostruše svoj m-
za obće dobro puka, ne bi li nam bi
prije dovinuo onog blagostanja,
kojem plivaju drugi srećniji narodi.
Narodi, kojim nisu bile ruke vera-
kako nam, i to baš od onih, koji na-
danas krste divljaci i glupaoci. Obćin-
su, kako je rekao neumri Pavlinoviću
prag javnoga života i već na ton-
pragu ima se vijati samo hrvatska
zaštava.

Uvim upozorujemo i braću Hrvat-
vato izvan Istre na ljubav, što njim
izkazuju naši Talijani ne pribrajaj-
na k hrvatskomu narodu. Ne do-
njim doviknuti: klampadae nostrae
tinguntur, ali brat brata nezaborava-
u sreći, a kamo li bi u nesreći!

Prestonasljednik Rudolf.

Nonadna smet objubljenoga carevi-
i kraljica Rudolfa napunila je tugom
šomerom svu carsku obitolj i sve nro-
monarhije. Po svili gradovih i mjestih
dvoje do juga, od istoka do zapada op-
šaju se neizrecivi znaoj noizmjerne boli
žalosti. Sve se natjelo, da izjavi provi-
dinastiji, napose aviletoj kruni duboku i
i lakrono sudutje radi slinog udara,
no je smatša Nju i sve narode Aust-
Ugarake.

Prvo vlosti o smrti nadvojvode R-
dofa glasilo su, da je preminuo uslij-
arđano kapli, no kasnije se ustanovilo o-
čomu so nije nitko nadao. Službeno nar-
novino javilo su prvo užasnu vlost, da
je Nadvojvoda skončao život vlastitom
kom. Evo što pišu o toj nezgodnoj i
sredi boćko službeno novino:

U ponudoljak 26. pr. mj, vozlo se
prestonasljednik u sjakoru sam u May-
log. Na putu, u Badenu, sjakor je zapu-
u blato i nje se mogao ganuti. Sam pr-
stolonasljednik sve je silo napop, da kole
makne, što je uspokon i uspjelo. Prestolo-
nasljednik bio se je kod toga povro usno-
šio, a čas za tim osjotio znatnu prohladu.

... i u palubi. Čim dođoh na zrak, oduših
njokakav neugodan vonj.
— Aha! otosao u Italiji, promrmljaj
i zakopah nos duboko u rubao. I zbilja u
taj čas unilazimo u luku grada Brindisi.
Parobrod je plovio polaganije. Mornari su
se vrjoli oko kotve, koju su imali na ka-
potanovu zapovied spustili u moro.
Kad bijasmo po prilici u sredini luke,
vizko kapetan s kasara:
— Fondo!
— Fondo! odgovore mornari i spuste
kotvu, koja utone u moreku dubljinu, te
prozročdi vukući sa sobom težke verige,
silan štropot.
„Ettore“ bijaše usidrom.
II.
Iz Brindisa do Aleksandrije. — U luci.
— Odlazak. — Oluja. — Jovan. — Grčka.
— Kandija. — „Entorpo“. — Dolazak u
Aleksandriju. — „Thotis“. — 14. jullija.
— Odlazak iz Aleksandrije.
Bila je tamna noć. Noko pokrito cr-
nim oblaci, a mješovit vjotar duvao je
sve to silnije. Bejasma se skore oluje.
Buduo se je „Ettore“ imao zaustaviti
u luci samo za kratak čas, no podjoh u
grad, bojeći se, da nezakašnim. U luci bio
je jedan talijanski parobrod i više ladiceh,
koje su služile ponajviše za ribarenje. Ono

... malo kuća, što no su ih svjetličko raz-
svjetljivalo, prikazalo mi se kao da su
voćim distora nizko i na pola porušeno.
U staro vrijeme zvalo se taj grad
Brundisium, to ad višo puta spominje u
poviesti. I dan danas jošto slovi kao naj-
vođa i najjagurnija luka Italije na Jad-
ranskom moru.
Čim se usidrisamo, obkolit nas višo ča-
maos, od kojih su njokeji dovezli novo
putnike, a drugi dođoše nadom, da će so
koji putnik izkrcati. To noći nije se nitko
izkrcao.
Uzporod maleno bukaporto na provi
bila se je ustavila jedna splav, nakrcana
raznom robom. Mornari počoše ju izkrcavati.
Podjoh do krmu. Putnici, koji su so
u taj čas ukrcavali, bili su malno avo sami
bosanski Muhamedanli. Čulo se je, gdje
jedan drugom višo: Pomoz brate! čokaj
brate! odmah brate! itd. Krasan li običaj
vlada u nas, gdje jedan drugoga bratom
nazivlje, ako ga često prije nikad ni video
nije! Ali žalibože i ta so navada sve to
višo gubi u nazodu. I ti Bosanci putovali
u Meku, da pohode Muhamedov grob.
Ukrcah su so u njokom dalmatinskom gradu
na Lloydov parobrod, odanle u Krf, a iz
Krsa u Brindisi, gdje su čekali na naš
parobrod, da ih prenese u Aleksandriju,
ili kako oni vole u Skenderiju.
(Nastavit će se).

PODLISTAK.

Put u Egipt.

Piše Vlado Krajanin.

(Dalje).

Podjoh do kasara. Kapetan je stajao
na palubi. Znajudo, da je rodom Dalmati-
nac, pozdravil ga hrvatski. On mi liopo
odzdravi, pak me upita za imo i rodno
mjesto.
Kapetan bijaše prava hrvatska kora-
nika, a poznavao je sasna dobro našo
žalostno odnošaje. Razgovarati smo se dugo,
to savjete, koje mi je pri tom dao, ostali
će za uvijek utisnuti u mojoj pameti.
Imajudo važna posla, udaljio se on,
obećav mi, da ćemo se i sutra, ako Bog
dado, vidjeti i proći koji čas u prijatelj-
skom razgovoru.
On podje na kasar, a ja k mojim
Muhamedancem. Njeko vrijeme razgovarah
se s njimi, osobito sa starčevim sinom,
koga upitah, da li mu se evija ova pu-
tovanjo?
— Baš krasno, odvrati. Početkom mi
so je ta vožnja po moru čudnom šinla,
al sada sam već tomi priviknudo. Što ček-
unstav, to je moja prvo putovanje po
moru.

— Istina je, al jamačno sto i drugud
putovali? primjetih.
— Jest, bio sam u Beču, Pešti i
drugdje.
— A nisto li bili u našem krasnom
Zagrebju upitah.
— Jesam, odvrati, navratio sam se
u taj grad, kad sam se vraćao iz Beča u
Banjaluku. Dolsta, Zagreb je krasan grad.
— A kako vam je sada u Bosni?
upitah nakon kratko stanko.
Moj Bosanac nakrivi usta na posmjeh,
koji je imao u isto vrijeme nješto žalostna
i gorka u sobi. Taj izraz njegove bolne
duše tako me dirnuo, da sam so odmah
pokajao, što sam započeo takav razgovor.
— Vi idoto dakle u Meku? rokoht
hitro samo, da promienim razgovor.
— Jest u Meku. Iz Meko krunuti
domo put Carigrada, a odavlo ravno kući
u Banjaluku.
— Liepo putovanje, primjetih.
Na to me pozdravi, da obavii svag-
danje molitvo sa svojimi istovjornici.
Kad so je noć spustila na zemlju,
podjoh sa sestrom u kabinu. Za kratak
čas soatra usnu. Znajudo, da ćemo za koji
čas stići u Brindisi, bacih se odjoven na
krivot. All za malo svlada mo san, te
usnuh tvrdo. Oko ponoći probudi me nje-
kakav nemir na palubi. Dignu se s krev-
eta, bacih na sebo kabanicu, te so popeh

Nego krmik, kojega ima u onoj zlatoj kornji, provedo pojedna željono, zato je platiš predan na Hvalubje, da se u ovoj polju, Studenu, Skalnicu dobavit će se ...
3. Vinarstvo. U toj grani goleme evindarstva zadruga do sada nije ravno ...
a) Potreba nam iz tuđine uvadjeti ...
b) Gdje god je moguće treba lusu goleme ...
c) Vrlo je dobro došlo to, da je zlatnja ...
4. Nikomu nije koristno malena posude ...
5. Niti treba ih provod voliti, ali netreba ...
6. Taj govor slušala je skupština ...
7. Poduka. Znajud, da mnogo ...
8. Olanovili novčano ...
9. Olanovili ...

Gospodarska zadruga u Kastvu. (Konac)

(Opazka: U br. 4. „N. Slago“ izmknia nam se krivjom slugara pogriješaka, najmo: G. uditelj A. Dukić ota izvješdo o djelovanju za godinu 1888., to smo prinostli samo tri točke, a izpustili od četvrte do osme, koje ovo ovdje na prvom mjestu donasamo):
Izvjeshdo o djelovanju za godinu 1888.
4. Za poboljšanje krmio. Zadruga je sama kupila, a i na dar dobila od zemaljskoga gospodarstvenoga vieda prilično sječenja livadnih travah, koje se je porazdielilo. Pokusi, koliko je do sada znano, nisu nimalo dobre pošli; razlog pravi nije pronađen, ali misli se, da sjezme nije valjalo. Zato će se u buduću preporučiti i dobavljati iz bližnje Kranjske djetelja i još koja vrst travo, pak dieliti za sjetvu, u koliko bude moguće.
5. Dobava orudja. Dobavilo se je sedmore željono gradlje za razgreb i sječenje livadah i omejakah, to su porazdieljeno na porabu u razno strane, koji padaju pod ovu zadrugu. Dobavljen je i jedan plug željurni (sistem Eugmeyer), to su pokusi s njim činjeni u Klanju. Uspeh je vrlo dobar, jer razmeće zemlju bolje negc obični domaći plugovi, a prištiđi se na trudu na životinji skoro polovica.

Nego krmik, kojega ima u onoj zlatoj kornji, provedo pojedna željono, zato je platiš predan na Hvalubje, da se u ovoj polju, Studenu, Skalnicu dobavit će se ...
3. Vinarstvo. U toj grani goleme evindarstva zadruga do sada nije ravno ...
a) Potreba nam iz tuđine uvadjeti ...
b) Gdje god je moguće treba lusu goleme ...
c) Vrlo je dobro došlo to, da je zlatnja ...
4. Nikomu nije koristno malena posude ...
5. Niti treba ih provod voliti, ali netreba ...
6. Taj govor slušala je skupština ...
7. Poduka. Znajud, da mnogo ...
8. Olanovili novčano ...
9. Olanovili ...
10. Za Voprinc (Bernardova, Vasarska, Puharska) g. Ivan Blagar u Voprincu.
Predsjedništvo dalo je opet štampati 250 izitaakah društvenih pravilah, to će ih porazdieliti medju rečeno pouzdanike, a oni u priliki medju članove.
Stanje novčano kako se vidi iz predloženi vam knjigah i računah, bilo je ovako:
Dohodak god. 1887. f. 229.19
Ostatak god. 1887. f. 27.911
Skupa f. 257.10
Potrošak f. 188.25
Višak f. 68.85

Milimo poštovanu skupštinu, da ovo našo izvješdo uzmo na znanje sa željom, da do godine bude moglo biti obilnije.
Kastav, 8. Janara 1889.
Dr. Matko Laginja v. r.
(Dajjo vidi br. 5.)
Prodesjednik, dr. Laginja tumađio je žozom u ruel broj po broj, koliko najmanje stoji troška, da dobijoh na znanje novca od banke u Porodu. Taj trošek samo je za malo veđi, ako uzmeš veđu svotu novca. Govornik dolazi do ovih naukah:
1. Kako nijednoga zajma, neđini ni ovoga bez krvave potrebe.
2. Ako imaš tvrde nade, da ćeš do neko vrijeme mođi povratiti, zaduži se doma makar us nešto veđi interes, nego li kod banke.
3. Bankin zajam (posuda) dobar je, ako a njim uđini neke stalno poboljšice, rećimo šternu us kuću, krčevinu i takove, a nevalja se nagliht pak takovo posude uzimati na toret zemlje, a za špekulacijo trgovačka ili druge, jer zemlji uspjoh nije osigurvan.
4. Nikomu nije koristno malena posude uzimati, rećimo 800 for., jer je trošek veliki, tko mora useti zajam i noma šim jamčiti, taj noka usme više n. pr. 800 do 900 for., jer se trošek poveduje samo za malo veđu biljago ili bulu.
Niti treba ih provod voliti, ali netreba ni bojati se tih bankah. Gospodarom, kojim su stariji puštili dugi, ili onim, koji hođu da odreko matluu kmetičine, a da odoloo brađu u novcu, zajmovi od bankah dođu vrlo dobro.
I taj govor slušala je skupština poravno.
Olan g. Ivan V. i h. predlaže, da se zadruga zaimamo za dobavu jednoga bilka u Rukava, i to svakako tekom godino, jer je potreba velika, a jednoga u Jušido. Predlog je prihvaćen.
Prihvaćen je takodjer predlog, da zadruga kupi po više komadah poljodjeljskoga orudja (skaro za trajo, kozeću za klantronoj, štrankice za modljišku (pil-paronospora) ltd., pak da se vrlo toga drž kriob, na koga člana sročda pado, noka je njegovu.
I taj predlog prihila je skupština živim odobranjem.
Olan g. Kusmo Spindič predlaže, da se brišu iz društva oni nekodji tobože člano, a ne plaćao. Oduđeno je podukati s tim dok uredo pouzdanik stvar, jer mnogi bi platilo, a nesne komu ni kada, ni koliko.
Predsjednik prikazuje skupštini dva komada orudja t. j. jedan mrišan i jednu sjeckinu-tušu, upravo kakovo rabe po zapadu kod klantronoj maslinovih stabalah, a moše rabiti i za drugo. To je naručeno kod kovada L. Tani u Porodu, koj to izraduju za mnogo krajevo, a po toj muštri mođe ih izraditi domaći kovadi kad bi koj poželoo. Orudje stoji tamo 4 for. oboje s nasadom.
Dijlo se je na sroču dijlo da bude to orudje, pak je zapalo upravo gosp. Kusmu Spindiču. U njoga ga može vidjeti tko hođe, i po onom izraditi drugo, jer je vrlo naradno.
Skupština se je u najboljem redu rasla, bijašo veđ odzvonilo podno.

Pogled po svietu.

Trst, dno 6. Sbrara 1889.
Austro-Ugarska: Neizriciva nesreća, koja je stigla prejasnu dinastiju i sve vjerno Njoj narode jest još uvijek najvažnije dnevno pitanje. Zamukle su usljed toga pravdo i razmirice medju narodi i strankami, pak svi složno i iskrono žaluju i tuguju za prejasnim prestolonasljednikom, u kojoga su polingovne velike nade. U tom uzasnom trenutku pokazalo je Njog. Veličanstvo usnerećeni cesar i kralj Fran Josip upravo mučeničku samozataju i hrabrost. Pišu naime, da je cesar rekao ministru Tietzi ove značajne rieči: „Ja sam izgubio sve, čemu sam se još imao nadati i u što sam vjerovao glade budućnosti moga sina. Sada mi neprostaaje ništa veđ svieost dužnosti, i dok me budu ove stare kosti nosilo, ostati ću vjeran toj sviesti. O tomu budite uvjereni vi i moj puk, odatle sliedi, da je Njog. Veličanstvo sabralo sav svoj duh, da ublaži svoja boli i one svojih vjernih naroda.

Carevinsko viede i ugarski sabor sastaju se na novo sutra, da nastave svoj rad, koj bijaše nenadano smrđu prestolonasljednika prekinut.
Nezaintni Madjari nisu mogli od manjo a da neupotribe i prežalostnu ovu prigodu, smrti nadvojvode Rudolfa, te počeoše zahtjevati veđu pravu u državi premda imadu i sada najveđji upliv u vaujskoj i nutarnjoj politici. Oni traže veđ unapriad nama, da njim mora budći kralj bolje osigurati njihovo državno pravo i dualizam.
Srbija: Iz Biograda javljaju, da će napokon odstupati sadašnje ministarstvo, a vladu da će preuzeti radikalno sa ministrom predsjednikom Gruicem. Prem bi kralj Milan morao veđ jednom zadovoljiti složnoju volju naroda, mi ipak neočekujemo, da će ministarstvo Hristićovo tako brzo odstupati.
Crnogora: Crnogorske kneginje Milica i Stana, da su osobito odlikovane od ruske carske obitelji u Petrogradu. Na carskih plesovih i zabavah jesu mlade kneginjice uvijek us carsku obitelj, pak se odale i zaključuju, da će jeduu od njih zaprositi ruski prestolonasljednik veliki knez Nikola.
Bugarska: Medju knezom Ferdinandom i njegovimi ministri nastala je ođita razmirica. I sam glasovitji Stambulov, da se je zavalio s knezom, to da radi tajno i javno protiv njemu. Poznavajuć bugarske vlastodržao, ođokujemo, da će se slavni ti muževi opet složiti i prijatelji.
Rusija: Svi glavni ruski časopisi pišu veoma prijazno i laskavo o preminulom prestolonasljedniku Rudolfu, koji da bi bio dostojno jednoč nosio krunu svojih djedova.
Francuzka: Poslije izbora generala Boulazora u Parizu bijaše u francuzkom parlamentu veoma burnih sjeđenica. Vladina stranka, utjerana u škrpao silnim generalom, nesna ni pomoći ako ne tim, da poprimsa strožije mjoro protiv boulanizistom.
Italija: U talijanskom ministarstvu poroditi će se — ako svi suokovi nevaraju — nova kriza. U proračunski odbor bijaše naime izabran veđian zastupnika, koji se nosiožu s Crispievom politikom.
Njemačka: U pruskom saboru predložila je vlada zasnosku osnovu, kojom se povisuje kruni dotaciija sa 3,500.000 maraka tako, da bi u buduću kraljeva kuća uživala ukupnu dotaciju od 15,719.296 maraka.

Franina i Jurina
Fr. Oj, Jurino, ugoni zaš se skitaju po poroćkon kotaru neke skrovite bezposlice?
Jur. Uf, ter to ni težko pogoditi: treba klatiti okolo i naslušati, da se hrvat-skomu puku laglje kašu skuha i vratkom zavije silom, ako se neću potall-janđiti milom.
Fr. Ja vero, za nič niau dobili Fontanjel novi „kolpo digrazia“.
Jur. I još će jin huje bit, ako nie budu s molom odagnali od svojih hiš takove ljude, ki za bolje pit nose seboim ringe bez soli.
Fr. A da je potreba takovim ljudem zoll, dosta njim je i malo luga.

